

האופנה החדשה בגרבי נשים

שבילתה "ליו" טיילור את חודשי הקיץ החמים באיטליה, בשעת הסרטת הסרט "קליאופטרה", נשתזפו רגליה החטובות וקיבלו גזן חום בהיר. כדי להתאים גרביים לצבע רגליה, בחרה "ליו" בגרבי פרלון חומים בהירים. מלכי האופנה באירופה לא היו זקוקים לרמז נוסף והי גזן החום בהיר ישלט בחורף זה בגרבי הנשים, בעולם ובארץ.

הרמז שניתן עליידי ליו הובן גם עליידי בית-החרושת "סברינה", המייצר גרבי פרלון מ"עולות לנשים". רגל לגרם המעודן והאלגנטי של "סברינה", שתוכנן במיוחד מחוס דקיק וחוק, ניתן השם "קליאופטרה". "קליאופטרה" תימכר, כמוכר, בראש וראשונה בצבע החום הבהיר, אך לאלו האוהבות להיות שרירותיות, תוצע גם בצבעי האופנה האחרים: "איילת" — חום עם גזן קל של ורוד, "ברונוזה" — צבע ברונזה, ו"גרפית" — אפרפר בהיר. המחיר לזוג גרבי פרלון "קליאופטרה" יהיה 2.45 ל"י.

שלך, סברינה

תרגום

הירושימה, אהבתי

פרחי הירושימה (מאת אדיתה מוריס, עברית: יצחק לבנון, ספריית פועלים, 199 עמודים) — פורחים מליבותיהם של קורבנותיה הסובלניים ביותר של פצצת-האטום בהירושימה: אותם מאה אלף מאזרחי העיר, שלא הפכו לאפר, בשעה 8.15 בבוקר, בשישי לאוגוסט 1945.

אדיתה מוריס, סופרת שבדית ששהתה זמן ממושך בהירושימה, הכירה מקרוב את הקורבנות של פצצת האטום. אותם הקרבנות שנגזר עליהם לגסוס, במחתי חרישי, שנים רבות לאחר שמפציץ ה-29 האמריקאי הטיל את הפצצה הבודדת על העיר היפאנית. ספר זה — שבדומה לסרט הצרפתי הירושימה אהבתי, הוא ספק תעודה מחרידה אודות עתתי מוחו של היצור האנושי, ספק יצירה אמנותית מרהיבה, פרי רוחו של אותו מוח — מנצח את גורלם של נפגעי הקרינה באותה הפצצה.

אזהרה בשעה ה-12. יוקה סן, אשה יפאנית צעירה שניצלה ממוות באותו בוקר אוגוסט פתאומי, היה בלחית מאה אלף אחיה לגורל, בשכונת-עוני מסואבת, בפרבריה של הירושימה המשוקמת. איש אינו מוכן לחלוק עימה את גורלה. תושבי הרובעים החדשים מקיאים אותה מקירבם. היא מסוכנת עבורם, כזכרון. עליה למצוא את פרנסתה הדלה, בהשכרת אחד משני חדרים בקתתה הצרים, לעוברי-אורח ותיירים.

הארוסן, תייר אמריקאי צעיר המתאכסן בבקתתה, מגלה באיטיות — ובשברון לב — מה צפוי לאלה שניצלו מהפצצה האטומית. בעלה של יוקה גוסס עם כבד מפוצץ, בבית-החולים המודרני, שהעניקו שלטונות הכיבוש האמריקאיים לעיר שהפכה לאבק. אחותה, אוהטו, מאבדת את עצמה לדעה, לאחר שנודע לה כי היא עלולה ללדת, לאהובה, מפלצות דמויות דג. ואילו שני ילדיה הצעירים של יוקה משתעשעים בתמימות ברחוב המזוהם, בלי לדעת שהם נושאים בקרבם, כפצצת זמן, את הגינים המעוותים של הוריהם, חולי הקרינה. למרות שיוקה ואחותיה לגורל נוצרים את אסונם בלבם פנימה, כיאות ליפאנים מחורגים ויודע-יכבוד, הופכים הם בסיפור לאזני הרה של השעה ה-12, לאנושות כולה.

אנתולוגיות

גאולת דם

סיפורים עבריים מחיי הערבים (אנתולוגיה בעריכת יוסף אריא, הוצאת עט"ספר, 357 עמודים), הם סיפורים משתי נקודות מבט שונות. זושא חשק בחנה, בת הסוחר דשגת-החמוקים. אולם היא, בת ישראל כשרה, ילידת קייק צפת, נאנסה פעם אחת עליידי עזי, בן עין-זיתים וקודמו של זושא בפריקת שקי הקמה. מאז היתה שוכבת עימו להנאתה, עד שהתברר לה כי היא הרה לו. ואז, ללא בעיות רבות, נטלה את תפציה ונדדה אל ביתו. זושא נותר בדה. רוני היא סטודנטית היפאית, הלומדת בירושלים בחברת עלי, בנו של ערבי עשיר בנצרת, ששהה בעת מלחמת השחרור ב"ת-ספר תיכון בבריטניה. היא בוחרת ב"גבר הערבי, בהכרה מלאה, אונסת אותו לשכב עימה.

הקו המבדיל בין חנה ורוני, יצירי-רוחם של יהושע בריינסוף וחמדה אלון, משעשע גם את אנתולוגיית-הרצון-הטוב של יוסף אריא. כא. מה שצריך היה להיות ספר יצוגי של הסיפורת העברית אודות נושאים ערביים, הפך, במקרה הטוב, לשני ספרים, לא שווים איכות, העוסקים בנושא האכזרי, אך הלא-כל-כך-מעניין: הערבי בעינו של יוצא ה"גיטו".

ערבי דרך הכוונת. קו הגבול בין שני הספרים הוא, כמובן, מלחמת העצמאות. כשמצינו האחד של הקו עומדים סופרים שעלו לארץ-ישראל מבנוביסק, כתריאליבקה ופינסק, סופרים המציעים על הערבי מבצע לאצבעות המכסות על העיניים החוששות. מצידו האחר ניצבים צברים צעירים, המכחישים את מבטיהם על אותו ערבי, דרך כוונת של רובה.

למרבה הפלא, דווקא אותו ערבי הנצפה מבעד האצבעות המכסות על העיניים — כשאותן האצבעות מפורקות מספיק — הוא הסימפטי והמערוראמוני יותר. זהו אותו ערבי שחמדה בן-יהודה — אשתו של מחדש הלשון העברית אליעזר — ומשה סמילנסקי

— מי שהפך ברבות הימים לדוברם של איכרי ישראל ומנהיג הזרם הימני של ה"ישוב לפני מלחמת העולם השנייה — פגשו בדתם מן האונייה ביפו. ערבי, שהיה מוכן לקבלם כשכנים, אחים לדם, ואולי גם אחים למלחמת שחרור אחת. דווקא אותם מתי-מצע, שעלו עם בני העליה הראשונה ולפניהם, בני הארץ הוותיקים, ראו את נושא סיפוריהם באובייקטיביות האפשרית. האחרים, שסגרו על עיניהם בפחד, יצרו תגובת-שרשרת. תגובה שהסתיימה, בפחות מדור, בסיפורי מלחמת 1948 וקרבות סיני.

מעשה-אונס כבובות-נייר. הקובץ, הערוך כרונולוגית, עושה עוול דווקא ל"אותם הסופרים שידעו לחוש את נפש גיבוריהם, אפילו היו ערבים. נראה כי סופרים ממש, גם אם נקודות המוצא שלהם שונות, נאחזים באמת אחת. אמת זו מסור תפת לסיפורי משה סמילנסקי — שחתם על שלושה מ"12 כרכי כל כתביו המוקדשים לבני-ערב, כחחגיה מוסה" — ולסיפורי בן אחיו ס. (סמילנסקי) יזהר, השבוי. ליד שני הסמילנסקים, האחיי ממיסדיה של רחובות, והשני מבניה של אותה עיר, נראים כותבים אחרים, מיותרים לחלוטין.

מסיפוריו של חחגיה מוסה מביא אריא שלושה. אולם רק השלישי, עישה, הוא סיפור ערבי במלוא מובן המילה. זהו סיפורה של פלחית יוצאת-דופן, שבנפשה לחשה גחלתם של בני המדבר, אבותיה הגאים. היא סימלו של הניגוד בין נבנועות הפלחים ופראיות הבדווים, ולמעשה סימלו של העם הערבי כולו: תערובת בלתי-ברורה של בדווים שפלטו לסהר הפורה מחצי האי ערב, השליטו את דתם על בני הארץ, שבשעור-קיהם נולד דבם של כנענים, ישראלים, יח"גים, רומיים וזמנוגולים.

אם סיפורו של משה סמילנסקי הוא סיפור ערבי, הרי שסיפורו של יזהר סמינסקי הוא סיפור עברי. סיפורם של לוח"מים עבריים, הרוצחים לשעשועם לוח"ם רבי שבוי. משה סמילנסקי הוא דוגמה ל"מיטב שבחלק הראשון של הקובץ; יזהר סמילנסקי — דוגמה לחלק השני.

לציונים נראים קטעי-סיפורת — הלוקחים מרומנים נשכחים של שלמה צמח או משה שמיר — כמעשי-אונס. בקטע של שמיר, למשל, הלכות מתוך הרומן תחת השמש, נרצח שפיא, פרדסן יהודי, לאחר שהוא משלח את משפחת אריסו הערבי — בניני הם אף את בתו זרימה, מי ששימשה משך שנים כמילגשו — בערום ובחוסר-כל. שמיר, שניסה לעמוד על הניגוד המעמדי בין הפרדסן היהודי לאריסו הערבי, כפה על המציאות הרפורטאגית גיבורי-נייר שישר תו את הנחתו הראשונית. כל מה שהצליח ליצור, בפרק זה, היה כבובות-נייר, שחיהם ומותם אינם איכפתיים כלל לקורא.

מחיר יקר לטעות. דומה כי ערכו ה"יחיד של הקובץ הוא כתומ-מחקר לסוציולוג. מי שניסה ללמוד על יחסו של הישוב העברי לשכניו הערבים, ימצא ראשית ה"מאה, ימצא כאן חומר מאלף. למעשה מה"וים סיפורים רבים בקובץ, תעודות מוחשיות לתיאוריות של ליצונות המדינית מאז ראשית המאה, בכל הנוגע לתושבי הארץ ה"ערבים. להוציא את סמילנסקי, בורלא או שמי, שידעו — אם בגלל חוש ספרותי סמוי או יחסי-שכנות מלידה — ליצור את ה"יחס הנכון בין גיבוריהם הערביים וקוראיהם העבריים, הרי שרוב הכותבים את החלק ה"ראשון של הקובץ, תיארו את גיבוריהם ה"ערביים כיצורים אלימים שיש לפחד מ"פניהם, או מלחכי-פינכה שאפשר רק לבזוז להם. במקרים הטובים יותר, זיהו הסופרים — גברים צעירים, שלא יכלו לספק את יצריהם המיניים בישוב העברי שהיה כמעט חדימיני — את הערביה כמושא לתאורתם, התבלבלו בין התיאוריות היפות שהביאו עימהם מחו"ל, ובין יצריהם ה"גסים.

זו היתה, אולי, הסיבה שבניהם גילו את הערבים מצידה השני של הכותב. אותם לוח"מים ישראלים — בסיפורו החשוב של יזהר, או בקטעי-פרוזה פחות משכנעים משל גלעד או ארופז — שחיסלו את הבעייה הערבית בלחיצה על ההק, גאלו, אפילו מבלי לדעת על כך, את חרפת-השפלתם של הוריהם המפוחדים, בדם.

היה זה מחיר יקר מדי, לכל הדעות, עבור טעותם של ההוררים. * סמילנסקי, יליד אוקראינה, החל לכ"י תוב לראשונה כלוחם נגד פקידות הברון במושבותיו. סיפורו הראשון, לטיפה, נכתב כששימש ציר לקונטרס הציוני השביעי ב"באזל. מאוחר יותר, כעורך ביסתנאי, היה מראשי המדברים של ברית-שלום.

בית הספר לטכנולוגיה
החלה ההרשמה למחזור ב'
בלימודי יום
סרטוט בניין ואדריכלי
ריהוט ועיצוב פנים
התחלת הלימודים: ינואר 64
המכללה הפוליטכנית
תל-אביב, רח' המסגר 62
טלפון 36487
בין 8-19

הרחקת שערות
לצמיתות
ללא כאבים
במכונות חדשות ביותר
התיעצות חנם
אחריות מלאה
מרים הררי
רחוב גאולה 11, תל-אביב
טל. 56772

הנחה ריבון
בדוגמאות
נהדרות
יהודית
ת"א, רח' הנדל 39, טל. 56980
ע"י רח' אלנבי

שרון-וייט
מקום ב"ב-וייט
SHARON WHITE
מוצר להלבנת
צמר, משי וניילון
אשר הצהיבו
sharon
"שרון" מנעלים חמימים בע"מ